

Ανακαλύπτοντας τη φύση στα
μονοπάτια της Ελλάδας

Σχέδιο Δράσης:
Ανακαλύπτοντας
την φύση μέσα από
δράσεις στα
μονοπάτια της
Ελλάδας

Μελιοπούλου
Ελισσάβετ, ΠΕ86
Θεοδώρου
Βασιλική, ΠΕ02

Προστατευόμενες περιοχές του Νομού Λάρισας

Εθνικός Δρυμός Ολύμπου

Μαζί με τον Παρνασσό αποτελούν τις πρώτες περιοχές στη χώρα μας που ανακηρύχθηκαν Εθνικοί Δρυμοί με το από της 9.5.1938. Ένα μέρος του βρίσκεται σε Θεσσαλικό έδαφος.

Αισθητικά Δάση

- Κοιλιάδα Τεμπών, ΠΔ 92/1974 (ΦΕΚ 31/Α/1974)
- Δασικό σύμπλεγμα Όσσας Λάρισας, ΠΔ 5/5//1977 (ΦΕΚ 175/Δ/1977)

Περιοχές NATURA

Οι περιοχές του δικτύου NATURA 2000 του Νομού Λάρισης είναι οι εξής:

- Κάτω Όλυμπος-Καλλιπεύκη
- Αισθητικό Δάσος Όσσας
- Καρλα – Μαυροβούνι -Κεφαλόβρυσο Βελεστίνου-Νεοχώρι
- Αισθητικό Δάσος Κοιλιάδας Τεμπών
- Ορος Μαυροβούνι
- Ορος Όσσα
- Κάτω Όλυμπος, Ορος Γοδαμάνι Κοιλιάδα Ροδιάς
- Στενά Καλαμακίου και Όρη Ζάκρου

Αισθητικό δάσος Όσσας ένας πραγματικός βοτανικός κήπος

Οι ευνοϊκές περιβαλλοντικές και κλιματικές συνθήκες της περιοχής και ειδικότερα το υψηλό ποσοστό βροχόπτωσης, αποτέλεσμα των ανατολικών ανέμων, συμβάλλουν στη δημιουργία του υπέροχου δασικού συμπλέγματος της Όσσας. Ενδιαφέρον παρουσιάζουν επίσης το τοπίο και η γεωμορφολογία της περιοχής καθώς τοπικά δημιουργούνται άφθονοι ιδιαίτεροι οικοτόποι, που οδηγούν σε αυξημένη ποικιλότητα βλαστητικών τύπων, χλωρίδας και πανίδας. Το δασικό σύμπλεγμα παρουσιάζει εξαιρετική ποικιλότητα τύπων οικοτόπων και φυτικών ειδών. Παρατηρείται εναλλασσόμενο τοπίο με εκτεταμένα κλειστά δάση οξυάς και ελάτης στις ανατολικές πλαγιές και ορεινά μικρά λιβάδια, ενώ η κορυφή είναι γυμνός βράχος. Στην περιοχή φύονται αρκετά ενδημικά είδη φυτών όπως τα *Silene multicaulis genistifolia*, *Teucrium chamaedrys olympicum*, αλλά και ενδημικά της βαλκανικής, όπως το *Lamium garganticum striatum*. Το έδαφος είναι πολύ καλό για δασοκομία. Η παραγωγικότητά του θεωρείται χαμηλή και ακατάλληλη για γεωργικές ή κτηνοτροφικές χρήσεις.

Πανίδα του Κισσάβου

Η πανίδα αποτελείται από ζώα κοινά στον Ελληνικό χώρο, όπως η αλεπού, ο ασβός, ο λαγός, ο σκίουρος και άλλα είδη τρωκτικών καθώς και εντομοφάγα. Το τσακάλι, το αγριογούρουνο, το κουνάβι είναι σπάνια, ακόμα σπανιότερος είναι ο λύκος, και σχεδόν έχει εξαφανιστεί το ζαρκάδι.

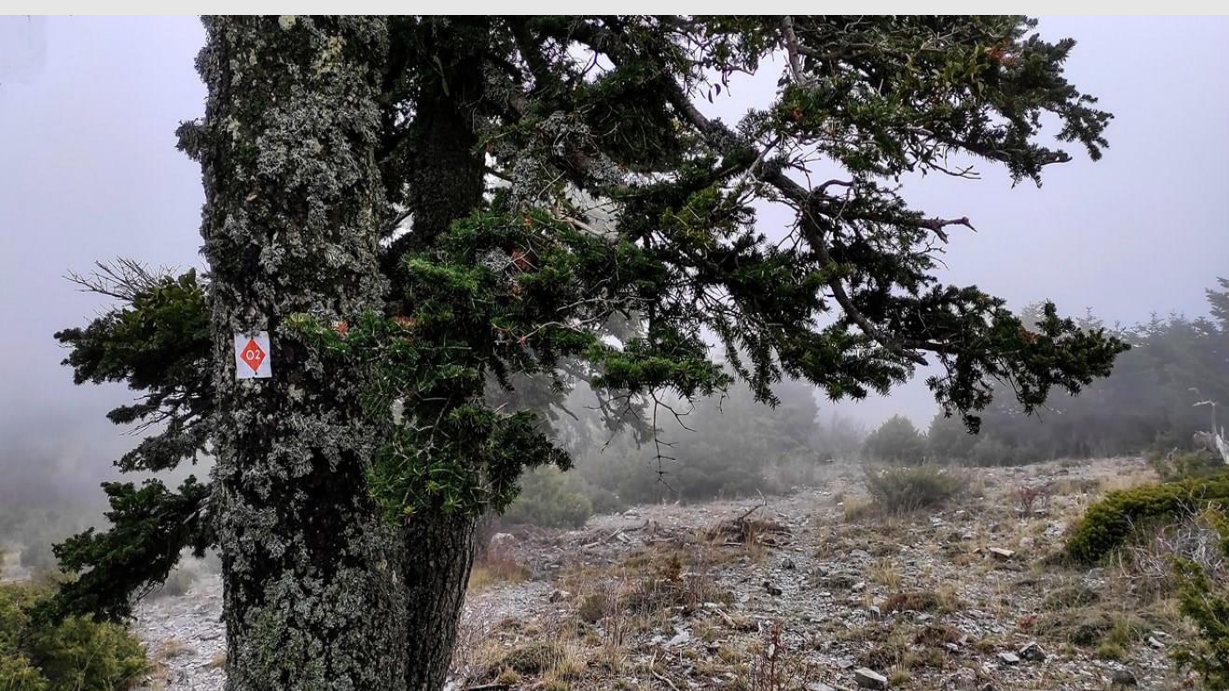
Δασόβια είδη κυριαρχούν στην πτηνοπαγίδα του Δρυμού όπως πέρδικες, δρυοκολάπτες, μαυροτσικλιτάρες, χιονότσιχλες, χιονοψάλτες, ερπετά όπως η μεσογειακή χελώνα, η αγριόσαυρα, η οχιά, και αμφίβια όπως ο βάτραχος.

Μονοπάτια του Κισσάβου (Όσσας)

ΠΕΖΟΠΟΡΙΑ ΣΤΟ ΦΑΡΑΓΓΙ ΚΑΛΥΨΩ

Το μοναδικής ομορφιάς και ξακουστό φαράγγι βρίσκεται στα ανατολικά του Κισσάβου, πάνω από την περιοχή του Κόκκινου Νερού και δίπλα στο “μπαλκόνι του Αιγαίου” το χωριό Καρίτσα σε υψόμετρο 300 μέτρων.

Πεζοπορία στην Κορυφή του Κισσάβου (Πρ. Ηλίας, 1978 μ.) από το χωριό Σπηλιά, μέσω του Εθνικού μονοπατιού Ο2 που ενώνει τον Όλυμπο με το Πήλιο.

Χλωρίδα του Ολύμπου

Συνολικά στον Όλυμπο, έχουν καταμετρηθεί από τους επιστήμονες πάνω από 1700 είδη φυτών, τα οποία αντιπροσωπεύουν το 25% της ελληνικής χλωρίδας.

Τα περισσότερα από αυτά, που βρίσκονται σε χαμηλό υψόμετρο, είναι τα συνηθισμένα μεσογειακά και κεντροευρωπαϊκά είδη. Στη γυμνή από δέντρα αλπική ζώνη, υπάρχουν πάνω από 150 είδη φυτών.

Σε γενικές γραμμές, υπάρχουν τέσσερις ζώνες βλάστησης, με πολλές, όμως, αλληλοδιεισδύσεις ειδών, από τη μία στην άλλη.

Από τα 300 έως τα 500 μέτρα ζώνη αειφύλλων σκληροφύλλων, περιλαμβάνει κυρίως θάμνους και δέντρα χαμηλού ύψους. Από τα 600 μέχρι τα 1400 μέτρα, ζώνη των δασών οξιάς – ελάτης και ορεινών κωνοφόρων, συναντούμε κυρίως τη μαύρη πεύκη. Από τα 1400 μέτρα έως τα 2500 μέτρα εμφανίζεται η ζώνη των ψυχροβίων κωνοφόρων με κυρίαρχο είδος το σπάνιο είδος πεύκης, το ρόμπολο. Πάνω από τα 2500 μέτρα, που αποτελεί και το υψηλότερο δενδροόριο των Βαλκανίων, δεν έχουμε πλέον δάση, αλλά μόνο μια ποικιλία αλπικών οικοσυστημάτων χαμηλής βλάστησης με πολλά όμως σπάνια αγριολούλουδα.

Πανίδα του Ολύμπου

Έχουν καταγραφεί 32 είδη θηλαστικών, στα οποία περιλαμβάνονται το αγριοκάτσικο (*Rupicapra rupicapra*), το ζαρκάδι (*Capreolus capreolus*), το αγριογούρουνο (*Sus scrofa*), η αγριόγατα (*Felis sylvestris*), το κουνάβι (*Martes foina*), η αλεπού (*Vulpes vulpes*), ο σκίουρος (*Sciurus vulgaris*) κ.ά. Έχουν εντοπιστεί επίσης 108 είδη πτηνών (όπως τσιχλογέρακο, μαυρόγυπας, πετροπέρδικα, λευκοπελαργός, αγριοπερίστερο, κοκκινολαίμης, χρυσογέρακο, πετρίτης, δεντρογέρακο, χρυσαετός, φίδαετός, σταυραετός, τσαλαπετεινός), πολλά από τα οποία, ιδιαίτερα τα αρπακτικά, είναι σπάνια και προστατεύονται αυστηρά από διεθνείς συμβάσεις.

Μονοπάτια του Ολύμπου

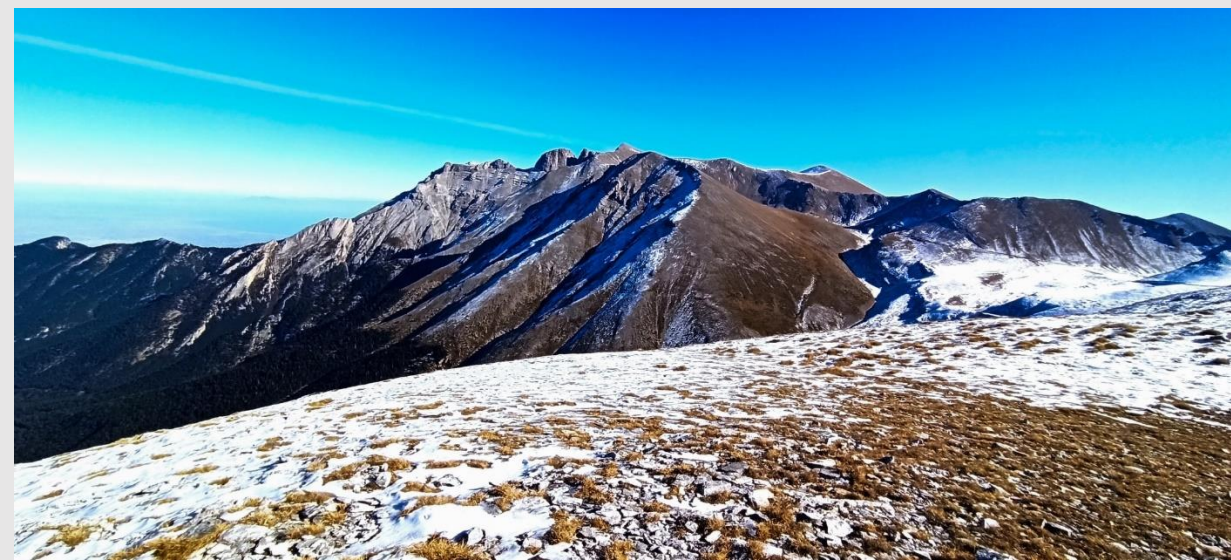
Πεζοπορία με στόχο την ανάβαση στη δεύτερη ψηλότερη κορυφή του, το Σκολιό (2912μ.) και στον Αγ. Αντώνιο (2816μ.)

Μετά το χωριό Ολυμπιάδα και σε υψόμετρο 1.800 μέτρων, βρίσκεται το στρατόπεδο του Κέντρου Εκπαίδευσης Ορεινού Αγώνα Χιονοδρομιών (Κ.Ε.Ο.Α.Χ.). Από αυτό το σημείο ξεκινάει και η πεζοπορία όσων θέλουν να ανέβουν στο Σκολιό (2912μ.) και στον Άγιο Αντώνιο (2.816 μ.)

Από το χωριό Κοκκινοπηλός, στην κορυφή Κίτρος (2400μ.)

Στα Βόρεια του Ολύμπου συναντάμε τον όμορφο Κοκκινοπηλό και από εκεί ξεκινά η εντυπωσιακή ανάβαση προς τα ψηλά του Ολύμπου.

Μερικά Νέα επαγγέλματα που σχετίζονται με το βουνό και τη φύση.

Δημιουργία και οργανωση ξενώνων για αγροτουριστικές αποδράσεις

Ο **αγροτουρισμός** είναι μορφή ήπιου τουρισμού κατά την οποία οι επισκέπτες μένουν σε αγρόκτημα και συμμετέχουν σε αγροτικές εργασίες. Σημείο αναφοράς των διακοπών σε ένα αγρόκτημα-ξενώνα είναι η άμεση επαφή του επισκέπτη με την αγροτική ζωή, τις καλλιέργειες, με την φύση, τη χλωρίδα και την πανίδα, κάτι το ιδιαίτερο για το μεγαλύτερο ποσοστό του σύγχρονου Ευρωπαϊού πολίτη, κατοίκου αστικής περιοχής.

Συνοδός Βουνού

Ο **Συνοδός Βουνού** είναι ο επαγγελματίας που σχεδιάζει και υλοποιεί τη δραστηριότητα της συνοδείας, σε μια ορεινή ζώνη, όπως πεζοπορία, αναρρίχηση, κατάβαση, κατασκήνωση και υπαίθρια διανυκτέρευση και διοργάνωση υπαίθριων δραστηριοτήτων.

Οδηγός Βουνού

Οι **Οδηγοί Βουνού** έχουν όλα τα ουσιαστικά αλλά και τυπικά προσόντα ώστε να οδηγήσουν άτομα ή μικρές ομάδες με ασφάλεια σε όλα τα πεδία του βουνού: Βράχο, χιόνι, πάγο, μεικτό πεδίο με τα πόδια ή με τα σκι. Είτε είναι μια απλή ανάβαση με χιόνι είτε μια δύσκολη αναρρίχηση στις Άλπεις.

Ευχαριστούμε πολύ!

Βιβλιογραφικές Αναφορές

- <https://www.greenoliver.gr/ekdromes/%CE%BA%CE%B9%CF%83%CF%83%CE%B1%CE%B2%CE%BF%CF%83-%CF%86%CE%B1%CF%81%CE%B1%CE%B3%CE%B3%CE%B9-%CE%BA%CE%B1%CE%BB%CF%85%CF%88%CF%89-2/>
-
- <https://hikingexperience.gr/olympus-skolio/>
-
- https://www.topoguide.gr/mountains/macedonia/advs_olympus/routes/olympus_Kokinopilos_Kitros.php
- <http://igimas.blogspot.com/2011/03/blog-post.html>
-
-
- http://anatolikoskisavos.blogspot.com/2014/02/blog-post_9.html
- <https://www.iefimerida.gr/news/454655/ti-simainei-na-eisai-odigos-voynoy-enas-apo-toys-elahistoys-stin-ellada-exigei-eikones>